

องค์ความรู้ “เรื่องการลดต้นทุนการผลิตข้าว”

นายร่ม วรรณประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๕ ที่บ้านห้วยทองกลาง ตำบลห้วยขมิ้น อายุ ๕๓ ปี บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จากโรงเรียนหินกองพิบูลอนุสรณ์ ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก มีพื้นที่ทำการเกษตร ๔๐ ไร่

เดิมทำงานครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๐ ที่โรงงานสหโมเสท ในพื้นที่อำเภอหนองแคเป็นเวลา ๕ ปี และไปทำงานด้านธุรการในโรงงานกระดาษ ในเขตพื้นที่อำเภอแก่งคอย เป็นเวลา ๓ ปี จึงลาออกจากการเป็นลูกจ้างในโรงงาน และเริ่มต้นชีวิตการทำนา

พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ทำนา และจะปลูกพืชผักในช่วงนาปรังหรือการพักนา แล้วแต่สภาพอากาศจะอำนวย แบ่งพื้นที่ขุดบ่อน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรจำนวน ๒ บ่อ

นายร่ม วรรณประเสริฐเป็นเกษตรกรหัวคิดริเริ่ม เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรทำนาห้วยขมิ้น กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนตำบลห้วยขมิ้น และวิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลห้วยขมิ้น เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในปี ๒๕๕๑ โดยนำวิธีการปลูกข้าวแบบนาโยนมาใช้เป็นรายแรกของตำบลห้วยขมิ้น และจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยใช้ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวห้วยขมิ้น

นายร่ม วรรณประเสริฐ เล่าว่าเดิมการทำนาของเกษตรกรตำบลห้วยขมิ้นมีการทำนาแบบเดิมตามความเคยชินที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติเรื่อยมา ซึ่งมีการใช้ปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่หนาแน่น ประมาณ ๓ - ๓.๕ กิโลกรัม และฉีดพ่นสารเคมี และใส่ปุ๋ยสูตรเต็มๆ และปริมาณเดียวกันมาตลอด ทำให้ข้าวหนาแน่น อ่อนแอต่อโรคและแมลง ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง ประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท ต่อไร่

ในปี ๒๕๕๒ ได้ริเริ่มนำเทคโนโลยี “ปุ๋ยสั่งตัด” มาทดลองใช้ในพื้นที่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว ได้ทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเป็นตัวอย่างแก่สมาชิกด้วยวิธีการจัดการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน รมรวงค์ให้เกษตรกรงดเผาตอซัง(เผาฟางข้าว) และให้สมาชิกนำไปปฏิบัติไปด้วยกัน จนทำให้สมาชิกสามารถลดการใช้สารเคมีลดลงอีกด้วย

ในการทำนาแต่ละครั้งจะมีการวางแผนการผลิต โดยมีเทคนิค ดังนี้

๑. การตรวจวิเคราะห์ดิน ก่อนการเตรียมดินว่าในดินของเรามีธาตุอาหารอยู่มากหรือน้อยเพียงใด เพื่อสามารถคำนวณปริมาณปุ๋ยที่จะใช้ให้เหมาะสมที่พืชต้องการ
๒. งดการเผาฟาง และตอซังข้าว เพราะจะทำให้จุลินทรีย์ในนาข้าวถูกทำลาย
๓. การคัดเลือกพันธุ์ จะต้องมีการสำรวจความต้องการพันธุ์ข้าวของเกษตรกรในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง และเหมาะสมกับฤดูกาลด้วยเพื่อลดความเสี่ยงของโรค แมลงศัตรูข้าว
๔. เตรียมเมล็ดพันธุ์โดยใช้อัตราไม่เกิน ๑๕-๒๐ กิโลกรัมต่อไร่
๕. ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยซื้อแม่ปุ๋ยมาผสมเอง ตามระยะเวลาความต้องการของอายุข้าว
๖. ตัดพันธุ์ปน และวัชพืชในนาข้าว
๗. สำรวจศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติในนาข้าว ตลอดฤดูกาลเก็บเกี่ยว

๘. หว่านพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง ถั่วเขียว หลังการเก็บเกี่ยวข้าว จำนวน ๕ กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพืชออกดอกแล้ว ๘๐% ทำการไถกลบตอซัง

จากการปฏิบัติงาน จัดการแปลงนาดังกล่าวสามารถลดต้นทุนการทำนา จากประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท ต่อไร่ เหลือ ประมาณ ๒,๙๐๐ - ๓,๕๐๐ บาทต่อไร่ และได้ข้าว ๙๐ ถังต่อไร่ต่อปี อย่างไรก็ตามการเตรียมดินที่ดี การปลูกพืชปุ๋ยสด เช่นปอเทือง ในช่วงวันวรรคจะเป็นปุ๋ยธรรมชาติในดินเพิ่มเติม และการเอาใจใส่ดูแลต้นข้าวทุกระยะ การใช้ปุ๋ยสูตรต่างๆให้พอดีพอเหมาะ การเก็บเกี่ยว สภาพน้ำ และดินฟ้าอากาศจะเป็นส่วนสำคัญในการลดต้นทุนการผลิตข้าว